

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemanja ali v Gorici na dem pošiljana:

Vse leto f. 4.40
Pol leta „ 2.20
Četrt leta „ 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „poblanicah“ se plačuje za navalno tristo. no vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „
Za večje črke po prostori:

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh kron“, na starem trgu in v nanski ulici ter v Trstu, via Caserma, 3.

Dopisi in naročnina naj se pošlja opravištvu „Soča“ Via Seminario št. 10.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri opravištvu.

POGUM VELJA.

„Bog sam lovi se za nas
Skoro i naš pride čas“
Gordca.

Gotova resnica je, da človek živeč brez idealov in brez vzvišenih mislij, ni vreden vzvišenega svojega dostojanstva. Naša srca so ustvarjena v plemenite svrhe ali namene, za nekaj /nadzemeljskega, po čemer morajo vedno hrepeneti, da v dobrem ne otrpnejo. Res je, da idealov popolnoma ne moremo doseči v tej solznej dolini, a bližati se jim moremo, se vé, z vstrajnostjo, neumornim delom in brezštevilnimi boji. Kakor pa mora posamen človek hrepeneti po vzvišenem in plemenitem, tako morajo imeti tudi celi narodi svoje plemenite svrhe, da ne zapadejo smrtonosni mlačnosti, kajti življenje narodov je v širjem krogu življenje človekovo.

Naspane uprašanje, po čem naj Slovani hrepnimo, ali kak ideal ali uzor naj posebno gojimo? Odgovor: Združenje v veri, ki je ob enem združenje v duhu. Čudna se bode morda zlela marsikomu ta misel. Pa ni tako. Ako stvar do dobrega pretuhtamo, pridemo do spoznanja, da je prav verako uprašanje tudi gordijski voz, kojega nam je razvezlati, in da prav od tega razvezljanja ali rešitve je odvisna srečna ali nesrečna bodočnost vseh Slovanov.

Katoliška cerkev, kot ozornovalka, varuhinja in zaščitnica čine prave vere, se razširja neprestano po vesoljnem svetu ter dela svoja čuda z laj tu, zdaj tam, kakor ravno Božji duh veleva in zahteva. Prost je nanteč duh božji ter ni na nikoga navznan. Ne le sv. pismo, tudi zgodovina nam priča o tem. Zato pa se smemo gotovo nadejati, da pride vrsta tudi na naše brate razkolnike ter po njih na brezštevilna azijska ljudstva, kojim mora tudi ekrat zlata zora napočiti. Ovire so sicer velike ter zle se nepremagljive; vendar to naj nas nikar ne straši. Slovan je srečno potolkel krutega Turčina, in prav tako premaga tudi duhomorni grški (ne slovanski) razkol. Iz gorke ljubezni, ki zdaj le v posamnih srcih tli, vna-

me se goreč plamen, ki vse trdo omebča in vse protivno sežge in ta čas ni več daleč. To uže slotijo naše vere sovražniki. Zato in prav zato so zaganjajo v naš mili narodič, ki je po besedah samega sv. očeta Loone XIII. „drugim svetil z zvestobo in stanovitnostjo v pravi veri,“ in katerega si je dobri Bog odbral, da začne prvi izmej vseh slovanskih rodov reševati skupno velečastno nalogo, ki je ne le Slovanom, nego večini človeštva zastava boljših dni. Elegit parva

Ker nas je ljubi Bog, kakor znamenja kažejo, za nekaj posebnega odmeuil, ne smemo se plašiti, kadar nas sovražnik napada. Pogum, bratje, pogum! „Non conviene avvilirsi, se vogliamo avere la vittoria, ne dobbiamo temere le insidie degli empiti.“ „Ne smemo zgubiti poguma, ako hočemo zmagati, niti bati se zalezovanja krivičnikov.“ (Pio Nono 25 aprile 1874). Zgodovina, pa tudi vsakdanja skušnja nam jasno pričati, da morejo dušni velikani, pa tudi cela ljudstva, boriti se z mnogobrojnimi zaprekami, prodno svoj namen dosežejo, ker slednja dobra stvar ne da se dognati na revnem svetu brez hude borbe. To pa velja še posebno nam Slovanom. Slovan je rojen trpin. Boriti se mora z jeklenim, ali pa z uma svitlim mečem. In če komu, gotovo njemu mora biti vodilo: „per cruce ad lucem!“, s križem do svetlobe! Pa nič ne de, saj v tem je naš spas ali rešitev; v tem naša slava. Naše trpljenje pa ne bo za vslelej; kadar se zvrši z nami volja božja, gotovc mine tudi trpljenje. Naj znajo naši neprijatelji, ki nas obrekujejo in natolcujejo, da so v službi zlodejevi. Oni se po sili lažejo ter spreminjajo v temo in noč, kar je jasno kot beli dan; oni so liki zlemu duhu v podobi angelja svetlobe. Pa ni čudol! Bojazen, da bi jim znal slovanski rod hudo s hudim povrnoti, slutnja, da se utegnejo ti rodovi do večje slave pospeti, zavidnost zaradi visocega poklica, to, kakor tudi tiha zavest, da so oni s pravega pota krenili, to je, kar jim ne da miru, to je, kar jih muči! Pa utolažite se vi „bratovske časti grobniki!“ Slovan ni rojen za maščevanje, ne! on je „misijonar miru“ in „vojak prepoveda“. Res je sicer, da, če bi hotel zlo za zlo povračevati, priti bi moralo do silnega razpora, katerega svet še ni videl, kajti krivice njemu storjene, so strašne, v nebo upijoče. Ali prav v tem se razlikuje-

mo od naših neprijateljev, da iščemo mirnim in postavnim potom, kar nam gre po božji in človeški postavi, mej tem, ko imajo oni, kar imajo, večinom le vsled pobune, upora in zvijače. Naše sveto gäslo je: „mir, pravica, bratoljubje,“ naših protivnikov pa: „zvijača, upor, macchiavellizem.“

Slovenci smo katoliki v pravem pomenu besede. Na zunanost, t. j. po obredih se ne ločimo od Rima; ali v pravem duhu prekosujemo daleč druge — in celo Rimljane! Da/ naš narod je v resnici pobožen, posebno Materi božji iz srca udan, zato pa bode tudi ta visoka Gospa branila narod strupenih napadov njegovih očitnih in skrivnih sovragov. Ljubi Bog rešuje naš narodič in slovanstvo sploh na neki poseben način iz težkih okovov, v koje se ga bile uklenile časov sile. Pravični, vsevideči Bog vidi naše solze in On, pa le On more jih posušiti, v Njega zaupajmo! Si Deus nobiscum, quis contra nos? Če je Bog z nami, kdo zamore proti nam?

Umiri se, moj rod! Ti si vzgojen v požrtovalni veri in v veselji zunag. stoletja in stoletja traja tvoje preveliko trpljenje, toda velika bo i tvoja slava. Mnogo vekovečnih zgodovinskih činov priča o jakosti tvojeje uma, o neumerjivem tvojem zaupanju, ki ti je zilo luč in zvezda — vodnica po temnih stezag nesreče. Dolga je bila tvoja zima, zeló mrzla in vihar-na, toda uže se svetijo dnovi tvoje pomladi ter se odpirajo cvetlice s tolikimi solzami zalite. V svoji sužnosti sanjal si čudnesanje — veruj! te sanje bodo velike roči. (Po Vuličeviću.)

Tako je. Zato kličem še enkrat: pogum! Naj uže pride skušnjava v kateri koli podobi, trdni stojmo! Saj sta tudi naša divna blagovestnika in prvoboritelja sveta brata Ciril in Metod veliko trpela, pa se ne ušla, po njih izgledu se ravnamo! Bodimo prepričani, da nobena brčkost ne bode tako obilno poplačana, kakor težava srca in tesnoba uma, kajti ti dve ste od vseh največi težavi, in torej vredni večega sadu. (Sv. Katarina Sienska). Našim sovražnikom pa viknimo: „Katoliške ce kve sinovi smo; v nji je naša in naših bratov spasenje; za njo stojimo, za njo se borimo. Da! Za njo se bčemo boriti na življenje in smrt: „Staremo . . . a combattere virilmente con l'arme della virtù per la dolce sposa di Cristo. In lei vogliamo tar-

LISTEK.

zaprto pismo „Slovencu.“*)

V Gorici, 13. januarja 1888.

Dragi bratec! Ljubi Slovenec! Solznimi očmi in potrtnim srcem prejela sem pero, da ti naznanim veliko žalost in brezmejno gorje, katero je rodilo v meni Tvoje preljubeznivo in preprijazno pismice z dne 6. januarja, ki mi je imelo prinesiti presrečno Tvoje vošilo za novo leto, ki v Gorici začenja, kadar „Pratika“ ne laže, s 1. dnem tiatega meseca, ki sledi neposredno staremu letu. Neizmerna britkost, ki je prešinila najglobokejše kote moje duše vsled preblagih Tvojih bratovskih opominov in duhovitih isker, ki švigajo iz Tvojega pisma, razsvetlujejo goiško temo, ki se umika svetlemu dnevu, prihajajočemu čez ljubljanski mah, nista mi pustila, da bi se bila prej oglašila. A vrhu tega imela sem zapreke še v tem, da c. kr. pošta jemlje in odpeljuje moja pisma le enkrat na teden, namreč tisti večer, ko naši židovski sobratje (ali jih smem tako imenovati? če ne smem, smatraj, kakor da ne bi bila zapisala te besede) začnejo svoj praznični dan. To je krivo, da sem se še le danes oglašila in da Ti še le danes izrekam svojo najtoplejšo in najiskrenejšo zahvalo na Tvojih prekrasnih besedah, v katerih odseva Tvoje bratovsko srce polno ljubezni in iz nje izvirajočega strahu za Tvojo še mlado in neskušano ter mnogim nevarnostim izpostavljeno sestrico, na Tvojih divnih naukih in logičnih sklepih, ki daleč presegajo modrova-

*) Ker nam je „Slovenec“ pisal nad črto, moramo mu odgovoriti pod črto.

nje preširnovega pisanja iz nekdanjih in pisateljevanja kakega modrovanja sedanjih časov.

Kako milo in blagodejno se glasijo Tvoje besede: „Bojim pa se za te, da boš Ti začela bolehati po tolikih strupih (kako rahločatno!) katere si že vrgla v želedece svojih predalov. (Tukaj sem izpustila nekaj, kar se mi ni zdelo potrebno navajati, in sem to koj povedala, da me ne boš imenoval lažnico ali pačiteljico cenjenih Tvojih besedi.) Bojim se zlasti zato, ker spoznam, da bi bilo za koristi našega roda prepotrebno, ko bi imeli poštenega in značajnega sorodnika ali sorodnico v Tvoji pokrajini. (O joj, ali bogato?) Vrni se torej pravočasno na pravo pot, katero si zgrešila, dokler Ti je še mogoče pomagati. To Ti želi za novo leto vedno le dobri Ti hotelci „Slovenec“.

Kako srčne besede, ki morejo prihajati le iz ust nedolžnega dečka, ki je prepričan svoje angeljske nedolžnosti, poštenja in značajnosti ter je pripravljen zatrditi je vsakemu, kdor jo hoče slišati. Kako presunljive besede za nesrečno sestro, ki je zgrešila pravo pot in kateri poteka čas, v katerem jej je mogoče pomagati. Takih besedi ne more pisati kak pregrešen kosmatin; one so svojstvo golobradega, nedolžnega fanta. Kaka čast in slast, da se kaj takega piše na ime Tvoje Te zvesto ljubeče sestrice!

Ker sem uže začela razkrivati svojo srce, dovoli, ljubi bratec, da dostavim modrim opominom in logičnim (kaj je to?) sklepom par dostavkov, oziroma popravkov in pojasnil. Ne morem Ti povedati, dragi bratec, kako me je to žalilo, da nisi na moje opazke, ki so Ti dale povod novoletnemu pismu, ničesa odgovoril, dasi so obsegale štiri točke, jasno izražene in med soboj ločene. Pa ne, da bi Ti bilo sape manj-

kalo? Tega ne verujem, ker sicer govoriš s polnimi usti in precej napihucenimi lici. Le na zadnje točko si odgovoril in še to si krivo razumel, kajti Bog varuj, da bi Ti Tvoja sestra, ki Te ljubi kakor punčico svojega očesa, zlela slabo, morda celo smrt. Nikar, bratec, ne misli kaj takega, in bodi prepričan, da moje srce (ali veš, kako vroče bije žensko srce?) kipi najčistejše bratovske ljubezni do Tebe, in da nima gorkeje želje od te, da bi Te videla v časti, slavi, bogastvu, priznanju, odlikah in vsem, kar Ti srce poželi —. Pomisli, ljubi bratec, da niti onemu grešnemu „Narodu“, katelega si lovil kot izvrsten gonjač, podpiran od visoke strani, in katelega si srečno pregnal tje, kjer zdaj sedi, Tvoja sestra ne želi smrti, temveč se je močno razveselila, ko je zatrdil, da popusti svoja grešna pota, da ne bo več trgal in davil v narodu, da se bo držal lepih in splošno priznanih načel, in ko je imenoval kot svojega voditelja moža, kateremu ne gre odrekati poštenih lastnostij. Ako torej niti temu grešniku Tvoja sestra ne želi slabo, koliko manj Tebi, bratu in nedolžnemu jagajetu ali ovci! Kar sem hotela opomniti, je bilo to, da ker si posadil svojega nasprotnika na stol, na katerem zdaj sedi, je za Te tam manj prostora in manjša potreba, in zato tudi manjša cena, kajti blago se no ceni le po notranji vrednosti ampak tudi in v prvi vrsti po potrebnosti. Torej vidiš, da se nisem veselila, ampak žalovala, ko sem zvedela, da si stopil s klina, na katerem si stal trdno in brez tekmeča.

Sicer pa ne boj se radi tega; Tvoji delničarji ne pridejo v zadrego; ako jih pri enih vratih ven vržeš, pridejo Ti pri drugih zopet v sobo. Zdaj so začeli baviti se s katoličanstvom in se škulijo kot zagovorniki škofov, da list, ki obsojuje zlorabo škofoy-

linare... nostra, con lagrime, con sudori, e con
spiri, e con il sangue e le midella dell'ossa!
Pomaseo. Le Lettere di S. Caterina da Siena, vol.
II. p. 451.) Krok.

Deželni zbor.

IX. seja 23. decembra.

Deželni odbor predlaga (poročevalec dr. Pajer) aj potrdi zbor pogodbo sklenjeno mej deželnim od-
borom, vladnimi zastopniki in vodnim društvom za
amakanje Tržiške rovani zastran izvršitve namakal;
aj potrdi dalje posojilo sklenjeno s podružnico c. kr.
riv. kreditnega zavoda v Trstu — v znesku 38.240
ld. z obrestmi po 40/0, in to za plačilo 1. roka pred-
lažne podpore, dovoljene iz deželnega zaloga za
amakanje Tržiške rovani in naj pooblasti dež. odbor,
a sklene javno deželno posojilo v nominalnem
nesku 330.000 gl. a. v. v delnicah po 40/0, ki se
majo poplačati potom srečanja v 50 letih na pod-
lagi razdolžitvenega načrta. S to izposojeno vsoto se
majo plačevati nadaljni roki deželne podpore za o-
nenjono namakanje in se poravnajo še nekateri dol-
žovi dež. zaloga.

Ta predlog se izroči finančnemu odseku v raz-
pravo.

Gasser poroča v imenu deželnega odbora o
gradbi deželne blaznice. Po njegovem predlogu se
zroči dotični referat z načrtom nameravane stavbe
prej posebnemu odseku 8. udov v obravnavo. Odsek
e pooblaščen, da sme zaslišati o tej zadevi, če je
reba, tudi zvedence.

V odsek so izvoljeni poslanci dr. Maurovich
predsednik, dr. Pajer, dr. Verzeugnasi, Del Torre
lr. Rojic, dr. Gregorič in dr. Abram.

Dr. vitez Tonkli poroča za dež. odbor o pro-
učunih nekaterih občin za leto 1888. Potrdijo se
naslednji občinski nakladi:

1. Za Dornberško županijo davščina 1 gl.
od vsacega hektolitra piva in 15 kr. od vsacega litra
žganja;

Za katast. občino Dornberg priklad po 750/0
neposrednim davkom, to je 250/0 v denarji in po
40/0 v delu;

za katast. občino Pervačino priklad po 1150/0
neposrednim davkom, to je po 750/0 v denarji in
po 400/0 v delu.

2. Za županijo Ronke davščina 1 gl. 70 kr.
od vsacega litra žganjin in 1 gl. 63 kr. od vsa-
cega zaklanega prešča.

3. Za ajdovsko županijo davščino 1 gl. 70 kr.
od vsacega hektolitra piva.

4. Za gradiško županijo priklad po 64 na užit-
nino vina, davščino 1 gl. 70 kr. od hektolitra piva
in 10 kr. od litra žganjin.

5. Za županijo Perteole in Škodovaka davščino
5 kr. od litra žganjin.

6. Za županijo Turjak davščina 1 gl. od hek-
tolitra piva in 20 kr. od lit. žganjin.

7. Za županiji Medea in Pevma davščino 1 gl.
od hektol. piva.

8. Za Tržiško županijo priklad po 1000/0 na
užitnino vina in mesa, davščino 1 gl. 70 kr. od
hektl. piva in 16 kr. od lit. žganjin.

X. seja 4. januarja 1888.

Ko se potrdi zapisnik, prečita deželni glav-
ar pismo, s katerim se poslanec Gasser odpoveduje

kega pisma po židovskih časnikih, (glej Tvoje od-
poved pismo) hujška ljudstvo proti škofom.

Koliko hudobije in bedarije je združene v ta-
kem stavku, najlože sam presodiš, dragi bratec, ki si
možkega spola in imaš valed tega krajše la-se pa
daljšo pamet. Kako malo je verovati takim zago-
vernikom, poznaš, ljubi bratec, prav lahko tudi iz te-
ga, da nekdo iz med njih je v znanem dunajskem
listu vračal vso odgovornost za morebitne napake,
ki bi se ali ki bi se bile morda nahajale med kra-
njško duhovščino, na ranjkega škofa. Tožitelj nek-
danjih časov naj bi bil zagovornik sedanjih? Kaj pa
potem, ko sedaj njih škof umrje? Ali se bodo vedli
kakor proti sedaj umrlemu ali kakor proti sedaj ži-
večemu? Ko sem to premišljevala, dragi bratec, rekla
sam sama pri sebi: najpoštenjeje je vendar resnico
povedati, posebno temu, ki še živi, ker mrtvem ni
več pomoči za ta svet. Zato sem Ti pisala prav od-
kritosrdno, kakor je v mojem srci, in upam, da te nisem
raztogotila, ker jeza, dragi bratec, ni krščanska. — Res,
da ne pozabim: O krščanstvu soditi imaš toliko pravi-
vice, kolikor jaz. Od Boga postavljenim oznanova-
cem gre vera in sodba, časnikom kot takim ne, če
tudi bi to delničarji želeli, ker cerkvi je obečan sv.
Duh, ne pa akciionarjem ali urednikom kakoga ča-
snika. Toliko mimo gredé.

Kar se pa tiče priporočevanja za novo leto,
vedi, dragi bratec, da sem priporočala samo resno
liste; ako pa želiš, da naj tudi šalivca omenim, ki
dene na prvo mesto prazno šalo, ustrežem Ti prav
rada.

Zdaj pa čez hribe in doline prijazen pozdrav
od Tvoje v duha Te poljubojče in vedno ljubeče
sestre „Soče“.

poslanstvu. V tem pismu pravi, da je stavil v dežel-
nem šolskem svetovalstvu predlog, kateri je dal po-
vod interpelaciji dr. Venuti-ja, dr. viteza Tonkli-ja
dr. Verzeugnasi-ja in tovarišev, iz lastnega nagiba in
da je ponosen na to; da je sprožil predlog, ko
je bila na dnevnem rodu razdolitve nagrad mej tiste
učitelje, kateri so na ljudskih šolah prostovoljno pou-
čevali nemščino; da je v nekaterih ljudskih šolah
na Goriškem že sedaj uvedena nemščina kot učni
predmet; da je v Avstriji neobhodno potrebno, da
se vsakdo nauči nemščine, katera ugaja kmečkemu
gospodarju, kakor kupcu v trgovskih zvezah z dru-
gimi deželami cesarstva; da jo mora znati tudi ro-
kodolec, kateri se hoče v svojem obrtu izobraziti zu-
naj mej ožje domovine; da sploh, kdor zna nemški,
laže najde zasluzka in si tudi kot vojak pomaga do
više stopinje, da je nemščina mogočna vez, katera
veže mej seboj posamezna ljudstva v državi in vsa
skupaj pa na slavno vladajočo dinastijo; da je po
tem takem v korist ljudstvu samemu, da se voč ali
manj uči nemščine. Zato, da je predlagal, naj se
nemščina uvede kot obli g a t e n p r e d m e t v vse
ljudske šole na Goriškem (kar se pa ne zamenja z
narodnim učnim jezikom, kakor bi utegnil kdo me-
niti.)

V načinu, po katerem se jo pripravila interpe-
lacija in v njenih izrazih zapazuje g. Gasser, da se
njegovo postopanje graja, in to ga močno boli.

A v isti seji ga jo močno zadela še drugi uda-
rec. Kot poročevalec deželnega odbora je predložil
svoj referat o novi deželni blaznici in dotični načrt,
da se izroči odseku 7 udov v obravnavo.

Skoro celo leto, pravi, da se je trudil s tem
delom, da je na svojo stroške obiskal blaznico v Lju-
bljani, Feldhofu, Celovci in Perginu na Tirolskem in
da je na tej podlagi sestavil načrt — tehnično delo
— katero bi ne bil kot deželni odbornik dolžan pri-
praviti. — Po predlogu se je volil odsek, a proti
vsem parlamentarnim običajem izključil se je predla-
gatelj in poročevalec.

Zato — ne da bi hotel presojati glasovanje
častivrednih gosp. poslancev — odloži samo svoj
mandat, kot deželni poslanec in odbornik.

Zbor je vzel molčó na znanjo Gasserjevo od-
poved.

Predsednik pa je omenil, da bode vsled te od-
povedi v prihodnji seji volitev novega odbornika e-
ventuelno tudi namestnika, ako bi kateri sedanjih na-
mestnikov prišel na odbornikovo mesto.

Dalje pravi predsednik, da ker je vitez dr. Ton-
kli po boleznih zadžan, udeležiti se dalje letošnjega
zborovanja, treba bo finančnemu odseku voliti novega
predsednika in sploh dopolniti tiste odseke, v katerih
sta bila Tonkli in Gasser.

Nekatero nove peticije so izročé dotičnim od-
sekom.

Po prestopu na dnevni red razvija poslanec
Ivančič razloge o potrebi revizije, preuredbe in
dopolnitve sedanjih deželnih cestnih postav, navaja,
kako vsestranski pomankljive so sedanje postave in
koliko neprijetnosti prihaja od tod, da se ni moč pri-
tožiti zoper volitve cestnih odborov, da v teh odbo-
rih neso primerno zastopane občine dotičnih okrajev,
da so cestni odbori najavtonomni in naj vsemi avto-
nomnimi oblastnjami, ker ni nikakor omejena njih
oblast v nalaganji nakladov za cestne potrebe in ker
je tudi za nadzorstvo nad njimi preslabo preskrbljeno
itd. Njegov predlog se je izročil pravnemu odseku.

Na poziv

dobili sme izjave zvestobe in udanosti do presvitlega
Cesarja in sv. Očeta od tih-le županstov: Komen —
Podgora — Ojba — Tenta — Gorenja Tribuša —
Slivno — Temnica — Anhovo — Kal — Idsko —
Deskle — Štanjel — Žaga — Lokovec — Dutovlje.

Iz daljših izjav povzamemo naslednje:

Podgora-Pevma. Dobro poznajoč menenje
in čutje prebivalstva cele občinske in govoreč v nje-
govem imenu, proglašuje občinsko starešinstvo, da se
popolnoma vjema z izjavo deželnih poslancev v VII.
seji zborovanja dne 20. decembra 1887, in zatrjuje,
da je prebivalstvo te županije, duhovniki in prebi-
valstvo prešinjeno avstrijskega čustva ter iskreno
vdano presvitlemu Cesarju Franu Josipu I. in pre-
slavni vladajoči cesarski hiši, in da jo vslej priprav-
ljeno dejansko pokazati svojo globoko vkoreninjeno
in neomajano zvestobo. — Vsled tega je globoko
užaljeno po obrekovanji in sumničarji, katero seje v
zadnjem času širilo po mnogih Slovenceh neprijaz-
nih časopisih — kakor bi ono ne bilo državi in
presv. Cesarju zvesto in udano. — Zoper to sumni-
čenje protestuje občinsko starešinstvo slovesno in
odločno. Enako zatrjuje podpisano starešinstvo, da
je prebivalstvo te županije, kakor tudi vso dru-
go pokonežene grofije goriško-gradiške, vse skozi
zvesto sv. katoliški veri, da se svojim dohoventvom
vred visoko spoštuje vse njene zakone in da razkol-
ništvo nobenemu niti na misel ne pride.

Navdano tega duha, starešinstvo navdušeno ča-
stita zlatomažniku sv. Očetu Leonu XIII. Županstvu
je naročeno, da ima to slovesno izjavo združiti z ono

drugih županij in jo dovesti do znanja na pristojnih
mestih.

Deskle. V seji dne 6. januarja 1888 je stare-
šinstvo enoglasno izreklo, da popolnoma obsoja po-
stopanje nekaterih liberalnih časopisov o zadevi lojal-
nosti Slovencev do presvitlo naše vladarske Habsburške
dinastije in udanosti do sv. Očeta ter je vzkliknilo
trikrat: živijo! Cesarju in sv. Očetu, izrazujoč s
tem popolno udanost in zvestobo.

Temnica. Županstvo izraza s tem z vso uda-
nostjo v imenu starešinstva naj toplejšo zahvalo ve-
lespoštovanim gospodom dež. poslancem, ki so se
krutemu našemu sovražniku tako pogumno v bran
postavili s tom, da dokazujejo našo pravo zvestobo
do presvitlega Cesarja, zatrjujejo našo sv. vero in
branijo in se potegujejo za pravice našega milega
naroda.

Živili tedaj naši poslanci!

Štanjel. Zarad raznih zadržkov ni bilo mo-
goče pred sklicati izvanredne seje, da bi bilo stare-
šinstvo izreklo svoje menenje glede obrekovanja ča-
snikov, koje so nad nas Slovence razsipali. Da naša
občina ne zaostane izraziti udanost do našega pre-
svitlega vladarja Franca Josipa I., kakor tudi do
naše svete vere, koje se zmiraj s celim srcem okle-
pamo, sklical sem za danos (pravi g. župan) izredno
sejo, v kateri naj bi starešinstvo izreklo svoje čute.

Prebere se cenjeni list „Soče“ št. 52, na kar
vsi navzoči starešini obsojujejo obrekovanje listov,
ter izrazijo popolno udanost in iskreno ljubezen do
našega presvitlega Cesarja Franca Jožefa I. kakor
tudi do naše vere.

Ob enem izreko tudi najtoplejšo zahvalo in
udanost do naših zvestih braniteljev gosp. deželnih
poslancev, ki so se potegnili za našo čast.

Komen. Na poziv našega gosp. župana Jos.
Kovačiča prišli so k redni seji dne 6. t. a. v Komen
vsi starešini.

Gospod župan prečita zbranim list „Soče“ št.
52. od 23. decemb. p. l. Nad katé im so vsi jako
strmeli in se čudili.

Na predlog g. župana vsi g. podžupani in sta-
rešinci vstanejo, ter izrazijo svojo udanost do papeži
in presvitlega Cesarja Franca Josipa I. in Habsburško
hišo. Zahvalijo se vsi našim vrlim deželnim poslan-
cem, da so se tako neustrašeno potegnili za čast
Slovencev na Goriškem, koje so hoteli sovražniki s
hudobnimi spletkami oskruniti.

Z trikratnim „živijo“ presvitli naš vladar F.
J. I. zaključila se je starešinstvena seja, ker ni bilo
druge točke na dnevnem rodu.

Zapisnik je bil prečitan in od vseh lastnooročno
podpisan.

Ajdovščina. Glede da so nekateri avstrijski
in neavstrijski časniki poročali, da so Slovenci od-
tegujemo zvestobi do našega vzvišanega vladarja
Franca Josipa I. in Njega cesarski dinastiji, ter da
nismo pravi katoličani, povabil je tukajšnji občespo-
štovani gosp. župan Godina gospode starešince k
izvanredni seji dne 4. januarja t. leta ter jih nago-
voril tako-le:

Slavno starešinstvo! Zasedovaje pojave nekterih
avstrijskih in neavstrijskih listov, kateri nas goriško
Slovence sumničijo, da se odtegujemo zvestobi do
našega veličastnega vladarja Franca Josipa I. in Njega
dinastiji, tako tudi da se odtegujemo katoličanstvu,
smatral sem si kot dolžnost, sklicati Vas, gospode
starešine, k današnji izvanredni seji, pri kateri pred-
lagam:

1. Slavno starešinstvo naj izreče, da se občina
Ajdovščina popolnoma slaga z adresno, ki so jo slo-
venski deželni poslanci v zborovi seji dne 20. de-
cembra 1887 izrazili, naglašaje neomahljivo udanost
do Njegovega veličanstva Franca Josipa I. našega
cesarja in Njega dinastije; zato Vas povabljam, da
navdušeno vskliknete trikrat živijo naš presvitli vla-
dar Fran Josip I. in Njega dinastija.

Gospodje starešini trikrat zaorijo živio. Župan
navsetuje dalje:

2. Slavno starešinstvo naj izreče svojo naj-
gorkerjo zahvalo slovenskim deželnim poslancem, ki
so tako možato postopali in nam iz srca govorili;
ter so za našo čast potegnili javno v zborovi seji.

Starešini izrekajo zahvalo in podpišejo zapisnik
vsi starešini.

Končno zahvali so odbornik gosp. Casagrando,
županu, da je skical izvanredno sejo v tako vzvišeni
namen, v kar starešini hvaležno pritrjujejo.

Dopisi.

Iz Solkana, 6. januarja. Naša Čitalnica ime-
la je dne 6. januarja t. l. svoj edenindvajseti
redni občni zbor, katerega se je vdeležilo 25. dru-
štvenikov.

Predsednik g. Tomaž Jug, pozdravil je navzoče
ude ter jim priporočal zvestobo in zločnost do naše-
ga narodnega društva. Tajnik J. Vuga poročal je o

odborovem delovanju preteklega leta. Poročilo je bilo s pohvalo sprejeto.

Denarničar Janez Makuc poročal je o društvenem stanu, in sicer da je bilo v preteklem letu vseh dohodkov 419 gl. in 74 kr., stroškov 415 gl. in 57 kr. in da ostaja 4 gl. in 17 kr. gotovine. Občni zbor je izrekel denarničarju toplo zahvalo za požrtovalno delovanje. Nato je sledila volitev predsednika in norega odbora; na željo vseh društvenikov, bil je g. Tomaž Jug z vslikom zopet izvoljen za predsednika. V odbor pa so bili izvoljeni sledeči odborniki: Abramič Janez, Buškin Anton, Gomišček Anton, Kemel Jože, Makuc Janez, Mozetič Alojzij, Vuga Jašt in Vuga Jože. Za namestnike: Kancler Janez in Mozetič Henrik.

Nato bil je občni zbor zaključen. Po občnem zboru odšli so skoraj vsi društveniki v krčmo A. Mozetič-a in so tam pri vinski kapljici s petjem in napičnicami po bratovsko zabavljali. — Tudi goriškega otroškega vrta niso naši rojaki ta večer pozabili, ter so po soldičih nabrali 3. gl. in 40 kr. kateri znesek se je oddal vodstvu tega zavoda.

Lepo bi bilo, da bi slovenski rojaki pri vsaki taki priliki za velevažni otroški vrt radodarne darove nabirali, kajti star pregovor pravi: zeno k zenu pogača, kamen na kamen palača.

Prav bi bilo tudi, da bi društvo sv. Cirila in Metoda, napravilo pušice, in jih vsaj v prostorih slovenskih društev nastavilo, gotovo bi padlo dosti soldičev v njo; posebno pa pri veseljih in zabavah, ko je človek navdušen, bi se marsikateri na ta mili darček spomnil.

Društvo „Pro patria“ ima tako pušice uže celo po javnih lokalih, kavarnah; zakaj bi jih tudi Slovenci ne imeli v svojih narodnih domih? Poskusite in videli boste, do s koncem leta pušice ne bodo s pajčevino preprežene. Svetovalec.

V Podgori, 9. januarja. — V št. 1 „Soče“ od 7. januarja se nahaja stavek pod imenom „Strike“. Svar v tukajšnji papirnici je bila prav za prav takole: Sv. Silvestra dne je zares prišlo nekoliko delavcev k vodstvu prost, da bi bili o nedeljah in praznikih dela prosti. Vodja papirnice jim z lepo besedo odgovori, da to nikakor ni mogoče, radi prevelikih stroškov, ki bi jih morala tovarna zato trpeti in ob enem tudi izjavi, da naj prihodnji, to je novega leta dan, tudi delajo, ker radi prevelikih sprememb še ne vedo, kako urediti in jim tudi zahtevane večje plače ne morejo določiti. Bilo je delavcem le rečeno: Kdor hoče, naj pride delati, in kdor ne, naj ostane za zmeraj doma! Ni res, da bi bili dobili delavci drugi dan zaprta vrata, pač pa so jih sami delavci zaprli; 6 izmed njih postavilo se je pred duri z upitjem, da kdor se drzne neter iti, bo nesrečen!

Tukajšno občinstvo ugiblje, iz katerega uzroka so bili le Slovenci od dela odstavljeni, ker pravijo, da so nekriivi. Neki Slavenc — delavec, ako mu smemo vrjeti, pravi: Lahki nas so nagovorili, da smo mi Slovenci stopili naprej in naj vas 6 govori v imenu vseh. Zato je onih 6 zadela esoda, da so morali delo odstopiti.

Iz Šebrelj, dne 6. jan. — Mraza zadnjih božičnih praznikov ne bodemo kmalo pozabili. Prav po pratki začela se je prava zima pri nas dne 21. dec. ter je pritiskala se snegom in mrazom, da je bilo kaj. Toplo — ali sedaj balje mrazamer nam je kazal sleheri dan 7 do 9 stopinj mraza; v Corškem ga je bilo dne 26. dec. celo — 150 R. K temu je še brla ostra burja, ter učinila zametov čez mere. — Človeku je bilo najbolje, se peči tiščati, med tem, ko so vboji pički zunaj kar cepali mraza in gladi.

Vse to pa ni branilo šolske mladine se zbrati novega leta dan k napovedanej majhnej božičnici in papeževej slavnosti. Mladi dečko je deklamoval Vrtec-ovo pesem Leonu XIII. na čast, potem se je zspela skupno Fierster-ja papeževa himna; cerk. pevski zbor je, spremljevan na harmoniju, dobro pel 10, ne lehkih, komadov iz božičnega oratorija od H. F. Müller-ja; lučice pri jasticah in na božičnem drevesu so se prižgale, mlada grla so še dvoje božičnih odpela — in učenci, sleherni obdarovan s kakim darilcem, — kakor tudi poslušalci, zadovoljni se domu vrnili, ž-leč še včakati kaj tacihi božičnici.

Danes je imelo naše bralno društvo svoj letni občni zbor, pri katerem se je naročilo 8 slovlstov, ter napravilo red, po katerem naj potujejo časniki in knjige po hišah; tudi se je 11 udov vpisalo v cerkljansko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda.

Čepovan 8. jan. Tako pa še ne, kakor danes; nobedenkrat še se ni „beseda“ tako izvrstno obnesla in izvršila, kakor letos na novo leto. To je bila občna „kvikita“ po besedi. K temu so pa naj več pripomogli gospodje učitelji iz Kala, Lokoveca in Čepovana, ki so blagovoljno prevzeli glavne točke v „Pravdi“. Gospod oreharja (g. Rustija) si moral le videti in uže ti je uhajal smeh. G. Leban je nastopil menda prvič na deske, ki pomenijo svet, pa predstavljal je Lešnjakarja, kakor izurjen igraloc. Pa tudi

vsii drugi predstavljalci so svoje naloge gladko in častno rešili. Vsim izkrena zahvala! Pevski zbor je znan, tudi pri tej besedi je pod vodstvom g. Gregor Trušnovca v splošno pohvalo izvršil vse svoje točke. V slavnostnem govoru je g. društveni predsednik razlagal pomen Leonove petdesetletnice. Tudi tombola je po svoje pripomogla k uspehu slavnosti.

Po blagovoljnem posredovanju veleč. gospoda Dr. Fr. Sedeja je društvo ta dan poslalo čestitanje in izraz ljubezni in spoštovanja zlatomašniku papežu Leonu XIII.

Danes je imelo društvo občen zbor. G. predsednik je naznanil zboru odgovor na častitko. Glasi se: „Bl. Grča vicario Čepovan.

„Sanctitas Sua benivolenter tuas gratulationes „excepions societati politico-catholicae Čepovani ex „corde benedicit“ (t. j. Njih Svetost tvoje čestitanje radovoljno sprejema; blagoslovlja iz srca katoliško politiško društvo v Čepovanu.)

GALIMBERTI
nuntius.

Da je društvo z največim spoštovanjem in zahvalo to častitko naznanilo sprejelo, ni treba posebej zatrjevati.

Po dovršenem sporedu občnega zbora je g. predsednik zbor opozoril na uspehe društva v proteklem letu. Povdarjal je posebno sklep visokega deželnega zbora v prid ceste črez Špehovo Brdo in naselitev slovenskega boleznika v Gorici. Priporočal je navzočim, da naj izključljivo zahajajo k slovenskemu notarju. To priporočilo naj pa velja tudi drugim Slovincem, ki delajo notarska pisma v Gorici. Slovenski rodoljubi spominjajte se, da slovenska notarska pisma so podlaga slovenskemu uradovanju pri c. k. sodnijah in davkarijah. Naznanil je dalje zboru, da po sklepu odbora od 6. t. m. bo prihodoje tri nedelje društveni shod z podučnimi govori; na Svednico pa bo zopet „Beseda“.

Po vsem tem se je društvo zadovoljno razšlo, pa nikomur ni prišlo v misel pritoževati se, da društvo napravlja „besedo“ brez plesa, in shoda s kuloparaim podukom, vede, da za potrebno zabelo skrbe govorniki.

Komen, dne 11. jan. — Žalostno je odmevalo zvonjenje dne 7. t. m. zjutraj, ko je naznanjalo prežalostno vest, da je naš pred. g. dekan Jakob Doljak za vselej zatisnil oči in mirno v Gospodu zaspal. Vacega je presunila žalostna novica temveč, kor jo rajski gospod dekan očividno le malo časa bolehal ter mu je smrt tako naglo prekosila nit življenja. Ničice ne bi bil mislil na tako hitro zgubo dobrega in skrbnega nam duhovnega pastirja. Previdnost božja izvolila si je poklicati blago dušo k sebi, da vživa večno plačilo. Rajski bil je star 75 let. Rodil se je v Samatorci na Krasu; služboval je najprevo v Devinu, kot duh. pomočnik, potem v Dobremdobu, v Cerovem; dalje postal je dekan v Tolminu, doktor au ni podelil rajn. prevz. knez nadškof komeasko farno. Tu je služboval 11 let do svoje smerti. Pogreb rajkega je bil 9. t. m. Pogreb, kateri je začel polu desetih, vodil je visokočastiti monsignor dr. Gabrijevčič, rektor centralnega semenišča, kateri je navlašč zato prišel iz Gorice, da izkaže prečistitomu svojemu sobratu in ljubemu prijatelju čast na zadnji poti v večnost. Kako spoštovanje je vžival rajski g. dekan, pokazal je dovolj njegov pogreb. Ogromna množica ljudstva prišla je od bizo in daleč sprejmiti dobrega dušnega pastirja in skrbnega očeta k zadnjemu počitku. Število č. g. duhovnov 25, kateri so prišli iz raznih far in celo iz druge škofije, c. k. uradniki, šolska mladina na čelu učiteljsko osobje, občinsko stavešinstvo in pevski zbor pričajo dovolj, da je bil rajski gospod občespoštovan in priljubljen. Ko pogrebeci vzdignejo krsto pred odhodom iz župnijskega stanovanja, tedaj zapoje pevci žalostinko: „Oj kak gronek tužon“. V marsikaterem očesu lesketala je ob tem selza. Visokočastiti monsignor dr. Jos. Gabrijevčič je po obrednem opravilu pred sv. mašo nastopil leco in v prekasnem govoru življenje, značaj in slavnost rankega g. dekana opisal in posebno povdarjal, da je bil rajski mož stare korentine, mož v pravnem pomenu besede. Milo je težil č. g. govornik nad izgubo skrbnega nam dušnega pastirja in ljubega prijatelja, zraven opominjaje zbrane množico, da naj se spominja rankega gospoda in naj moli za njegovo dušno dobro. Po cerkvenem opravilu pomikal se je spreved proti pokopalšču. Tu zopet zapoje komenski pevci „Jamica tiha“. Vse je tiho in z žalostnim srcem čaka pri grobu trenutka, ko se bode položilo truplo blagega pastirja k večnemu počitku. Še enkrat se blagoslovi in odmoli v blagor dušo rankega Očenaš — Češena si Marija in zemlja ga pokrije pred našimi očmi.

Tako zapustil si nas mili pastir in dobri oče. Ti uživaš večno veselje gori nad zvezdami, mi pa se mlo oziramo tje, kjer čaka Tvoje truplo vstajenja, sč srčno željo in britkim vzdihom: Bog Ti daj večno luč!

Politični razgled.

Državni zbor je sklical cesar z lastnoročnim pismom na Taaffeja v 25. dan t. m.

Znano je, da se nemški poslanci na Češkem ne udeležujejo sej deželnega zbora. Čehi si mnogo prizadevajo, da bi Nemce spravili k zborovanju, pa brez uspeha, ker Nemci mislijo, da so zatirani, če ne morejo gospodovati nad drugimi po svoji volji.

Zarad nekih ponarejenih in ruskemu carju podtaknjenih pisem, katera so Nemčijo tihotapnosti proti Rusiji ovajala, bila je poslednje tedne vsa diplomacija, sosebno pruska in avstrijska, v velikej zadregi, ker ni vedela, kaj boče car vsled tega ukrenil. Strašno temne oblake na političnem obnehi videli so vzlasti nemški listi ter na široko in dolgo opisovali, kako Rusija zbira vojake ob avstrijski meji. Lahko bi bil ta krik časopisov uže sam uzročil vojno, ako bi se bili državniki nanj ozirali. Poslednje dni pa se je ta položaj nekoliko zjasnil in vse se je nekoliko na boljše obrnilo. Prusija in Rusija sicer tajno, pa zaupno in z dobrim uspehom razpravljata svoje zadeve, kar nam dokazuje to, da je Rusija poslala poslednji čas mnogo vojakov na dopust. Nasledek teh razprav bode najbržej odprava Koburžana z bolgarskega prestola.

Domače in razne vesti.

Njegovi prezvišenosti knezu nadškofu poslalo je politično društvo „Slovenski jez“ svoje voščilo k obletnici Njegovega mašništva in pastirjevanja.

Radodarni doneski: Za otroški vrt in deklisko šolo: Bajec Jožef v Gorici 5 gl.; Gabršček Simon v Št. Andreži 2 gl.; Kerkoč Štefan v Lokavci 3 gl.; Sol' ski rojaki pri domači zabavi 6 jan. 8 gt. 40 kr. Za študentovsko kuhinjo: J. Bajec 5 gl.; Kerkoč Št. 2 gl. Hvala jim!

Peticija dr. M. Tonklija in tovarišev v deželnem zboru:

Visoka c. k. vlada!

Pri c. k. okrajnem glavarstvu v Tolminu bil je začetkoma nastavljen redni, stalni ces. kr. okrajni zdravnik.

Pred nekimi leti prenesla je pa c. kr. deželna oblast to mesto iz Tolmina v Gorico, tako, da za politiški okraj tolminski ni sedaj stalnega c. kr. okrajnega zdravnika, ampak nadomestuje se ta služba le z asistentom, kateri ima le pomočno plačo 500 gl.

Temu je pa posledica, da se za oni prostor, kadar se razpiše, ne oglasi za lastni sposobnih prosilcov: da se celo nobeden ne oglasi, da se mora natočaj ponoviti in še tedaj se ne oglašijo taki prosilci, kateri bi zamogli onajšnjim potrebam popolnoma zadostiti. Iskati se mora zdravnik zunaj dežele.

To je neprilichnost, katera dela brez dvoma velike zaviro rednemu oskrbovanju javne higijene, in zgodi se, da pride na to mesto tak zdravnik, kateri ne pozna tukajšnjih razmer in ne pozna jezika, ki ga ljudstvo govori. Da pa mora zdravnik pri vseh svojih vednostih jezik ljudstva poznati, s katerim mora neposrednje občevati, ni treba nobenega posebnega dokaza.

Politiški okraj tolminski je tako važen, da ni treba navajati posebnih razlogov, kateri bi opravičevali potrebo stalnega c. kr. okrajnega zdravnika za ta okraj.

Ta okraj šteje nad 40.000 duš, obstoji iz treh sodniških okrajev, to je, tolminskega, bovškega in cerkljanskega.

Služba sama je pa v teh goratih krajih zelo težavna, ker okraj je prav razširjen in popotvanje do raznih občin vzročuje velike stroške.

Da se torej vdobi sposoben zdravnik, je le mogoče, ako se mu da taka plača, kakoršna je postavno določena za c. kr. okrajne zdravnike v IX. službeni vrsti.

Podpisani deželni poslanci stavijo torej do visoke c. k. vlade sledečo vprašanje:

Ali je volja visoke c. k. vlade, oziroma visok. c. k. ministerstva znotrajnih zadev ustanoviti pri c. k. okrajnem glavarstvu v Tolminu mesto stalnega c. k. okrajnega zdravnika s službo IX. službene vrste?

V Gorici 9. januarja 1888.

Nikolaj dr. Tonkli, l. r.; Ivančič, l. r.; Kovačič, l. r.; Jonko, l. r.; dr. A. Gregorčič l. r.; A. Kocjančič l. r.

XIII. seja deželnega zbora bo v saboto 14. januarja 1888 ob 10. uri predp. v kateri pridejo na vrsto med drugim poročila: šolskega odseka, posebnega odseka o zgradbi dež. norišnice, o zahvalnici polit. društva „Slovenski jez“ zastra izjave vdanosti, o peticiji „Slovenskega jez“ za nadzorni-

štvo nad javnimi bolnišnicami, o predlogu tergovske zbornice zastran zboljšanja gospodarskih razmer v Furlaniji, o preudarku dež. zloga za leto 1888, in slavnostnega odoka.

Pomladanski dnevi so se v Gorici že pričeli, v zavetjih proti solcu je uže tako toplo, da je skoraj treba se umakniti, po mestu pa vidimo nositi zvenčke in druge pomladne cvetlice.

Evgen baron Ritter, predsednik tukajšnje kupčijske in obrtnijske zbornice, predložil je obširen načrt, po katerem bi se sedanje kmetijske razmere v Furlaniji popolnoma premenile. Namesto žita sadili bi ondašnji posestniki zelenjavo, ki se laže spočuje in ki donša veliko večje dobičke od žita. V prospeh take premenbe nasvetuje ozke železnice na par (tramvaj), ki naj bi prepregli Furlanijo ter vezale jo s Korminom, Gorico in z Ronchi ob južni železnici, da bi se pridelki hitro in lahko odpravljali. Kupčijska zbornica je načrt sprejela in priporočala, naj bi se tudi deželni zbor o njem ugodno izjavil, da bi bilo laže dobiti podjetnika, ki o stvar izvrši. O priliki priučemo kaj več o tem važnem predlogu.

Plesne veselice, katere priredi v tem predpustu slovenska Čitalnica v Gorici, bodo 14. januarja, 1. februarja, 12. februarja. Zadnjikrat, dne 12. februarja bo ples v maskah in kostumih. Začetek vsakikrat ob 9. uri zvečer. Svirala bo vojaška godba tukajšnjega c. k. 97. pešpolka. K obilni udeležitvi vabi Odbor.

„Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici“ namerava prirediti ta predpust dve veselici, in sicer, en ples in eno besedo s petjem in „Opereto“, za katero se diletanti že vadijo. Ako se tem posreči „Opereto“ dobro izpeljati, bode za goriško Slovence res kaj novega in hvale vrednega.

Testimonium paupertatis. Sprehajajoč se ob nedeljah in praznikih popoldne proti kolodvoru, druge dneve zvečer po glavnem trgu, imel sem uže večkrat priliko opazovati obnašanje nekotnih visokošolanih gospodičev. Vedejo se ravno tako, kakor pastirji na pašniku, kajti zvižgajo glasno, vpijejo na mimogredoče ter se jim pačijo, celo pot jim zapirajo s tem, da se primejo za roke. Dobro bi bilo, ako bi policija obrnila svojo pozornost na te nedostatke. Goriški opazovalec.

„Gospodarska lista“ prva letošnja številka izide danes osem dan in naslednji petek druga; potem bode list redno izhajal, kakor lani. Zamude je krivo deželno zborovanje, katero zavzima zdaj še vso urednikovo delavnost.

Gospoda notarja Josipa Kavčič-a priporočevalo je „Katoliško politično društvo v Čepovanu“ pri besedi novega leta dan svojim ljudem, kakor je šitati v današnjem dopisu. Prav tako priporočujemo gospoda Kavčič-a tudi mi drugim rojakom v goriškem okraju. On stanuje v gospodskih ulicah nasproti kaverne v hiši št. 9. I. nadstropje,

Iz podmelških hribov se nam piše: Novega leta dne praznovali smo tudi pri nas zlato mašo sv. Očeta Leona XIII. Prečastiti g. Pirih, župnik v pokoj, sam zlatomašnik, imel je slovesno sveto mašo, nam farmanom vsem v največje veselje. Paprčeva, cesarska in narodna zastava vihrale so na zvoniku v znamenje, da smo zvesti geslu: „Vse za vero, dom in cesarja!“

Hudo prehudo se godi nam hribovcem gledé zdravnika. V Tolmin nam pošiljajo le take, ki ne znajo našega jezika, ako ne Nemea pa Laha. Mi terpimo zaradi tega prav mnogo.

Pri nas je zavlada davica. Oče noke družine je v tej zadevi hitel v Tolmin po zdravnika, pa kaj je opravil revež, gledala sta se z zdravnikom, kakor mutasta, mož je moral poslati v Gorico po zdravnika, pa prepozno je došel; premožen oče ostal je sam, brez otrok. Ali bi ne bilo mogoče dobiti v Tolmin takega zdravnika, da bi mogel nam v boleznih pomagati?

Javen ples je bil v nedeljo v Opatjem selu, če tudi je bilo, kakor znano, starešinstvo lanskega leta ples popolnoma prepovedalo in župan je bil pritrdil enoglasnemu sklepu.

Več ko čudno se nam zdi, kako je župan dal dovoljenje. Premotiti se je dal gotovo plesu željni mladini in krčmarju!

Kakor smo zvedeli, bila je prišla v nedeljo deputacija starešin s prošnjo k c. kr. okr. glavarstvu, da bi se ples zabranil, a žalibog, zastoj! Kdo ima na vesti zle nasledke javnega plesa? Komu se ima zahvaliti c. kr. okr. sodnija, ako bo prala nekaj opraskanih obrazov?

Pri tej priliki nam dohajajo razne misli, kakor 1. da Kraševci niso imeli — vsaj opajska občina ne — slabe letine, kajti slaba letina in javen ples ne gresta skupaj; 2. da bi vis. dež. odboru in vis. vladi skoraj ne bilo treba ozirati se na opajsko občino pri morebitni razdelitvi kacijh podpor, oziroma pri odpisu

davkov; 3. da hribovcem ni treba z vsakovrstnimi milodari polniti jerbare in vozičke mnogoštevilnih Kraševk, katere teden za tednom v celih procesijah obiskujejo gore. Milodar je Bogu dopadljivo dejanje, a le takrat, ko se milodar ne zlorabi. Če pa one Kraševke — med njimi največ iz opajske občine — med tednom po gorah prosjačijo, a ob nedeljah doma plešejo, ter celó fantom za ples skladajo, niso milodari več dobro delo. To naj si zapomnijo hribovci.

Odborniki „Slovenskega jezika“ zbrani na dan noveletne slavnosti v Gradnem (kamor se je prav mnogo ljudstva sešlo iz raznih duhovnij) izjavili so se proti sklepu c. kr. deželnega šolskega sveta, ki namerava vpeljati nemški jezik v ljudske šole kot obligaten predmet. V sled tega se je odposlala gg. interpelantom v deželnem zboru pohvala, c. kr. deželnemu šolskemu svetu pa prošnja.

Odbor namreč meni, da je tak sklep protipostaven, ker z njim veleslavni c. k. deželni šolski svet prestopa § 6 državno šolske postave od 14. maja 1863, kateri zahteva 1.) da se poslušajo prošnje le tistih, ki šole vzdržujejo, 2.) da se deželni šolski svet giblje pri vsakem razsojevanji v postavnih mejah. — Te meje določuje pa državna temeljna postava od 21. decembra 1867 (državni zak. št. 142) v čl. XIX, kjer je zapovedano javne šole tako vrediti, da se nikogar ne sili k učanju drugega deželnega jezika, ampak da ima vsaki narod potrebna učilišča v svojem jeziku. Ta postava zadeva ne le srednja in visoka učilišča, ampak tudi ljudske šole, in te z večimi razlogi.

Tudi je omeniti, da nemščina preobtezuje šolsko mladino, ker ji naklada neznosno breme tujega jezika, dasiravno ni uvršten med postavne predmete ljudske šole.

Žalostno vest slišimo s Koroškega, da je velezaslužni gospod Aud. Einspieler za smrt bolan.

Volčanskega bralnega in pevskega društva odbor izreka tem potom najtoplejšo zahvalo čestitim gospodom udom, ki so društvo do sedaj gmotno podpirali in se toplo priporoča za nadaljno blagovoljno in dobrohotno naklonjenost. Ob enem pa tudi uljudno povablja vse društvenike in vse prijatelje narodnega napredka k občnemu zboru, ki bode dne 15. jan. t. l. po popoldanski službi božji v čitalnični dvorani.

Akviziterja za zavarovanje življenja in dohodkov sprejme glavni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani.

Brez koristi izdaja denar, kdor si ob slabem prebavljanji jedil namesti švicarskih zrnec od R. Brandta drugih dragih zdravil kupuje. Mnogoletne skušnje so potrdile, da so švicarska zrna od lekarja R. Brandta izvrsten pripomoček za redno prebavljanje jedil. Dobé se v vsaki lekarni. Paziti jo pa, da je na škatlici ime Richard Brandt; kor la te pravé.

Zahvala.

Najtoplejšo zahvalo izrekamo prečasti duhovščini, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za skazano sočutje in tolažbo mej dolgo boleznijo in ob smrti našega nepozabnega očeta,

ANTONA URŠIČ.

Jednako se zahvaljujemo preiskreno sorodnikom prijateljem, posebno gospodom pevcem ter vsem znancem, da so se mrtvaškega sprevo-la v tolikem številu udeležili ter tako našemu prerano umrlemu očetu skazali zadnjo čast.

Ranjiki bodi priporočen v blag spomin!

V Kobaridu, dne 5. januarja 1888.

Žalajoči ostali.

Zahvala.*)

Vsem čestitim dobrotnikom in dobrotnicam, ki so blagovolili podariti narejenih obuv in druge obleke, raznega blaga za obleko, denarja in drugih daril, s katerimi se je obdarila 22. t. m. vsa tukajšina šolska mladež, zahvaljuje se v imenu iste najtopleje, V Ajdovščini, 27. decembra 1887.

ŠOLSKO VODSTVO.

*)V tiskarni zamošano, zato zamujeno.

Hiša na prodaj

v Gorici pri Sv. Roku, Via Canonica št. 6, z dvoriščem in vertom; ima vse komoditete za zasebnika, kakor tudi za obert ali trgovino. Cena primerno nizka. Podrobno pové uredništvo.

Voščene sveče

prodaja Seemann v Ljubljani.

Samo sredi Raštelja št. 7. Na debelo — na drobno.

ANTON POTITZKY

V GORICI.

Bogata zaloga: norimberškega in galantijskega blaga, lepoticija, dišav, igrač, nogovic, živnih priprav, sukanca in preje, krojaških in čevljarskih potrebščin, priprav za potnike in kadilce, cigaretoega papirja, coluloidnih zavrtnikov in zapestnikov za duhovnike, moščano in vojake; posebnost: najfineje igle za šivalno stroje.

Strune za rana godala, in sicer za: gosli, citare, kitaro, bas, glasovir itol.

Za pomladno setev se najtopleje priporočajo

Raznovrstna semena zelenjav in trav.

Na drobno in na debelo.

MARTIN POVERAJ,

civilski in vojaški krojač.

JEDINA IN MAJVEČJA

krojačnica in zaloga vsakovrstnega sukna

ter

Narejene Obleke.

Zimska obleka	od glđ. 9.— naprej.
Zimski sakot	5.—
Zimske hlače	2.50
Zimska suknja	9.—
Salonska obleka	25.—
Obleka za dečke	1.75

V Gorici, na Travniku, nasproti vojašnici.

Naročbe so hitro in lično izvršujejo po najnovejšem kroji za vsak stan in po poštenih cenah. Uzorci se pošiljajo na zahtevanje na ogled.

Knjigotržec J. Palik,

v Gorici na Travniku

ima veliko zalogo vsega, kar spada v področje knjigotrštva in točno izvršuje vsa naročila časopisov in muzikalij. Pri njem se dobe vse raznovrstno šolske knjige, papir, pisanke, svinčniki, peresa in vse, česar se potrebuje v šoli in v uradnih. On prodaja po najnižje mogoči cenah. Gg. učijem pa ceno še posebno znižuje.

Priporočuje se p. n. častitemu občinstvu, da bi blagoljno hodilo k njemu nakupovat in naročevat.

Čudovite kapljice

sv. Antona Padovanskega

Te priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdovratnišo žilodonsko bolesto. Prav izvrstno vstrezajo zoper hemoroide, proti boleznim na jetrih in na vranici, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mesečnih nadležnostih,

zoper beli tok, božjast, zoper bitje erca ter čistijo pokvarjeno kri. One ne pregujajo samo omejenih boleznij, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbe in pošiljave pa edino v lekarnici Cristofolletti v Gorici, v Trstu v lekarni C. Zanetti in G. B. Rovis in v lekarni Alla Ma-donna v Korminu.

Ena staklenica stana 80 novcev.